

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱՊԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈ 154 ՃՈՒՄԱՍ ԻՐԹԵՍԻ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

28 ՕԳՈՍՏՈՍ 1871

Սէտայը Հաղորդէթ հափթատա իբի տէֆա եանի չարչնպիզ վէ ճուսաա իրթէսի կիւնլէրի պէօյլը Նուսիս իլէ նէշր օլունաճաղ , Պիր սէնէլիյի բէշին օլարաղ պիր լիրայի Օսմանիյէ : Ալթը սյըղը իւշ պէյաղ Մէճիտիյէ , վէ իւշ այլըղը իբի պէյաղ Մէճիտիյէ տիր : Պէհէր նիւսիսի 40 փարա : Թաշրալար իչիւն բօսթա իւճրէթի գամմ օլունուր : Ապօնէ օլմաղ իչիւն Ղալաթատա էրմէնի Քիլիսէսի սօղաղընտա Ն. 19 իլէ մուրաղգամ Սէտայը Հաղորդէթ օտապընա միւրաճաաթ օլունուր : Իլանաթըն պէհէր սըրաար իլը տէֆա 100 փարա , իբիւնի տէֆա 60 փարա տըր : Ուզուն նէշրիյաթ իչիւն այրընա բաղարլըղ օլունուր :

ԱՍԻԹԱՆԷ 28 ՕԳՈՍՏՈՍ

ԼԱՅԻՂԼԱԹՎԸՆԷ ՏԻՐ

153 ԻՔԻ ՆՈՒՄԵՐՈՒ ՊԵՇԷԷ :

2.

Հաթթա պու օլ գաաարաաաղ սըղգաթա շայան պիր մէպտէ տիր քի էկէր Գաթօլիք քիլիսէսի պիւն-հաաը իլահի իսէ , նիլէ քի էօյլէ օլտուղունա ճէմիի Գաթօլիք օլան-լէր իթիգաթ իթմէլի տիրլէր , անըն թէսիս ու թանգիմի տաթի իլահի օլմաար իճապընտան օլուպ , էրէ-թիքիլիյէ տիւշմէք թէհիլքէսինաէ պուլունմաար պիլէ միւէսպիսի օլան հաղորէթը իսայա թէօվպէլէր օլուն խաթաաան տէմէք օլուր : Զիւնքի էկէր պու քիլիսէնին բէիսի մէղհէպ-ճէ եաղնըլըղ էօյրէթէպիլիւր օլա , պուլնտան օնուն ումումի քիլիսէյէ էրէթիքիլիք էօյրէթմէսի իճիմալ օլարաղ , քիլիսէ տաթի աղիմ պիր

թէհիլքէտէ պուլունմուշ օլաճաղ վէ եաղնըղ պու միսիլիւ պիր թէհիլքէտէ պուլունմաար իճիմալի պիլէ , քիլիսէյի մէղքիւրիւ իհաաաաթը ի-լահիլէտէն տիւշիւրմէյէ քեաֆի օ-լուր : Պու սէպէպտէն էօթիւրիւ Բա-բա հաղորէթլէրինին տիյանէթճէ լա-յիլլաթլըղընը Վաթիգան մէճիսի գարար վէրմիշ տաթի օլմասա իտի , աղլէն գապուլ օլունմաար , եանիյա Գաթօլիք քիլիսէսի էսաաընա քեա-միլէն մուվաթֆըղ պիր մաաաա օլ-տուղու պիլինմէլի իտի : Զիւնքի մու-ղայրիլնտէ գըյաս օլունտուգաաա-սըլ օլուպ տա պու քիլիսէյէ թէսի-տաթը իլահի տէնիլէպիլի , հաչան լի քիլիսէյէ գօնուլան բէիս հէմ է-րէթիք օլապիլի , հէմ տէ միւտէրրի-սի ումումի մաղամընտա էրէթիքիլիք էօյրէթէպիլի , եանիյա հաղորէթի իսանըն վաղ իթտիլի մէղհէպի չիւ-րիւթմէյէ գաղըղչապիլիլի իսէ . վէ էկէր բաբալարտան պիրի տինճէ է-րէթիք օլուպ , միւտէրրիսի ումումի մաղամընտա քիլիսէյի չէրիֆէ էրէ-թիքիլիք էօյրէթէպիլի օլա , քեաֆ-ֆէյի Բաբալար տաթի պու զաաֆա

տիւշար օլապիլի , հաղորէթի Բէթ-րօաան պէրու Բօմա քիւրսիսինտէ օ-թուրմուշ օլան 257 բաբա ճիւմլէ-թէն էրէթիք օլմաար իճիմալտէն օլարաղ , Քիլիսէի չէրիֆէ պուլա-րըն ճէմիստէ էրէթիքիլիքաէն մա-աաա պիր շէյ վաղ վէրմէմիշ օ-լապիլէճէքլէր իտի : Պու հալտէ իբի շըղգ վար պիրիսի քի պունլար քէն-տի եաղնըլ վաղլէրի իլէ քիլիսէյի թա հաղորէթի իսաաան չիմտիլէ տէ-կին էրէթիքիլիք իչինէ տիւշիւրէպի-լէճէքլէր իտի . պույուսա պէօյլէ պիր քիւրսի տիւր քի , հաղորէթի իսա տիւնեայա քէնտի սահիհ մէղհէպի-նի վաղ իթմէյէ կէլիլշ անճա հիւ պիր շէյէ իւհտէքեար օլամայաճաղ-մըլ տէմէքլէ պէրապէր տիր : Եա տա պու 257 Բաբալար հէր նէ դա-աար քէնտիլէր քեաֆֆէսի էրէթիք օլապիլիլի , վէ քիլիսէյի տէ քէնտի միւտէրրիսիք հիւքիւմլէրի իլէ է-րէթիք իթմէյէ չաղըղապիլիլի օլալար տաթի , քիլիսէ եինէ սալիմ , փաթ վէ աղիղ գալապիլէճէք իտի տէմէլի : Պու իսէ Բաբալարըն լայիլլաթ օլ-մաաընտան պին գաթ ղիյատէ հիւ-

պու ինթիյանը ժանսէնիսթ վէ Աա-
րիգանլար հասլ իթտիլէր, վէ Աա-
թիգան մէճլիսի տախի պու պօրճու
իյֆա իյլէտի: Հաղրէթը իսանըն հէմ
Ալլահ հէմտէ ինսան օլտուղունու
հիչ պիր տինտարըն ասլա շիւբհէ
իթտիլի եօղ ուտու, թա ալթընճը
տէհրէ տէլին հէր քէսին իթիգատը
պու իտի, ֆազաթ Եւտիքէս կիպի
պիր էրէթիգ վէ քէնտի ալինէլէրի
պունու շիւբհէ թահթընա գօր գօ-
մաղ, 530 երիսգոպու Լէոն Բաբա-
նըն էմր ու իրատէսի իլէ Գատըր գէօյ
(Գալլէտօնիա) մէճլիսիտէ ճէմ օ-
լուպրէսմէն հաղրէթը իսանըն հէմ
Ալլահ վէ հէմ ինսան օլտուղուն գա-
րարընը ժլան իյլէտիլէր. օլ վազըթ
տա պու խոսուտա ազ արպէտէ
գօրմատը, քիլիսէ տախիլինտէ ազ
գիլլ ու գալ վուգու պուլմատը, Եւ-
տիքէս վէ ալինէլէրի տիւնեայը պիրի
պիրինէ կէջիրտիլէր անճագ քիլիսէ
քէնտի խզմէթինին տէվաճընտա օլտու
ֆիւթուր իթմէտի, վէ տիկէր կէօնէ
տէ օլամաղտը: Օ էվայիլտէ պաղը
հիւթիւմտարլար Էրէթիքիլիյէ մուա-
վէնէթ իթտիլէր, սըրֆ րուհանի օ-
լան պիր մէսէլէյի, բօլիթիգ պիր
մէսէլէ գըլաֆէթինէ սօգտուլար,
քէնտի տիւնեէվի մագսէտլէրինէ
պունու պիր ալթ իտուպ Քիլիսէյի
խըրբալաուրլար, սահիհ տինտար կի-
րուհինի վէ պաշլըճա սօղրու մէզ-
հէպին մուհաֆազաընա սայ իտէն
Բաթրիք վէ երիսգոպուլարը քիմի-
նի Քիւրսիւսինտէն թարտ, վէ
քիմինի նէֆի իթտիլէր: Անճագ
հանկի գաթօլիք գալլըպ պու կիւն-
քիւ կիւն պունճա սէրէնճամ վէ
գիլլ ու գալլըն սէպէպլինի Գատըր գէօյ
Սինօթսուտա պուլապիլիւր: Քիմ
տէյէպիլիւր քի Եւտիքէս օ քէնտի
ղալթ վէ եանղըլըբլարընը վազ
իթտիլինտէ քիլիսէ ասլա սէս չըգար-
մամալը րոր, օնուն էօյրէթտիլի Է-

րէթիքիք տինտարլարա սիրաէթ
իթտիլինի կէօրէրէք, օլմայա պու
մուաննիտլէրին եիւզիւնտէն պիր ար-
պէտէ զուհուր իթմէսին միւհազաուր
իլէ ուլքիւթիւ իթթիյար իթմէլի իտի
տէյու: Պունու տէմէք, քիլիսէ քէն-
տի պաղա վէ թէմամիյէթինէ խը-
յանէթ իթմէլի իտի, քէնտիսի քէն-
տի զայ օլմասընա րազը օլմալը իտի
տէմէք տէյիլ տէնէ տիր:

Պունու պիր թագըմ իլմի իլա-
հիտէն պի պէհրէ քիմնէլէրին պու
լայիլլաթըր գատտէսինին գարար
վէ իլանը հէնկեամընտա պաղը շու-
րատա պուրատա զուհուր իտէն մու-
խալիֆէթ վէ շամաթայը կէօրտիւք-
տէ սանքի պու մէզքիւր լայիլլաթ-
ըղըն իլէրուտէն Գաթօլիք քիլիսէսի
իթթիգատաթը խալիճինտէն օլուպ
եէնիտէն իճատ օլմուշ պիր խոսուտա
օլտուղունա պիր տէլիլ մագամընտա
օրթայա գօյտուղլարընա մուխթաուա-
րէն ճէվապ մագամընտա պու գա-
տար սէօյլէտիքտէն սօղրա կէլլիմ
պիզ աթիգ տէհրէլին շէհատէթի-
նէ, վէ այրըճա Էրմէնի քիլիսէսի
շէհատէթինէ կէլինճէ, օն իքինճի
տէհրտէ էն մուաղղամ վէ մուալլիմ
Աթթիղիկոսլարընտան Ներսէս Շնոր-
հալի նամ գաթ քէնտի թէէլիֆա-
թընտա Բօմա քիւրսիւսի հագգընտա
շէօյլէճէ պահս իտէր «Սէն էյ շէ-
«հիրլէրին վալիտէսի Բօմա, մու-
«աղղամ վէ միւթէպէր սին, հաղրէ-
«թը ուլու Բէթրօնուն քիւրսիւսի
«սին, գայա իւզէրինէ պինա օլուն-
«մուշ սուն, ճէհէննէմ գաբուլարըն-
«տան ֆէթհ օլմաղսըն:» Խմտի պու
պահսընտա Բօմա Քիւրսիւսի տէտիք-
տէ Բօմատաքի թաշտան եա օտուն-
տան եաբմա մատտի Քիւրսիի անլա-
մայըպ, իւզէրինտէ թախթինիլիյն օ-
լան Բօմա երիսգոպուլարընը զիքը
իթմէք իսթէտիլի պէտիհի օլմասը
իլէ, շու ճէհէննէմ գաբուլարընտան

ֆէթհ օլմաղ մանասը իսէ օնուն վազ
իթտիլի տին վէ իթթիգատ ասլա
եանղըլըղա տիւշ օլամաղ: Էրէ
թիքիքիլէ լէքէտար օլամաղ, զալթ
գապուլ իտէմէզ տէմէք օլտըղը ճիւմ-
լէյէ մալիւմ տիր: Պու սէօղլէր իլէ
Բօմա երիսգոպուտա տին վէ ախլադ-
պապընտա լայիլլաթ տըր տէմէք միւ-
սավի տէյիլմի տիր: Չիւնքիւ էկէր
Բօմա երիսգոպուլարընը տին վէ
իթթիգաթը Էրէթիքիքտէն ֆէթհ
օլամաղ իսէ, տէմէք քի ագայիտի
տինիլտէ լայիլլաթ օլմասը լաղըմ
կէլիւր: Իշթէ եէտի եիւզ սէնէ մու-
գատտէմ Էրմէնի քիլիսէսինին էն
մուաղղամ պիր բաթրիքի խոսինտէ
Բօմա երիսգոպուտանուն տին խոսու-
տանտա եանըլամաղ եէնիլէմէզ օլ-
մասը աշիքեար պիր տօղրուլուգ օ-
լուպ ասլա պիր միւշքիւլաթը միւ-
ճիւպ օլմամըշ: Հէլէ Էրմէնի գա-
թօլիք Մանասթըր կիրուհինտէն
Վէնէտիկ վէ Անտոնեան թարիգաթը,
վէ ճէպէլը լիպնանտա Չըմմալ թարի-
գաթլարընըն պու խոսուտա ասլա
պիր միւշքիւլաթը օլամաղ: Չիւնքիւ
Նիլիկիւս բաթրիլի միւթէվէֆա սէ-
քիլինճի Պետրոս իշպու լայիլլաթ-
ըղը Էրմէնի քիլիսէսի թարիխ ու
շէհատէթլէրինտէն սուրէթը մու-
ֆատալտա պասթ ու պէյաշ իթմիշ
տիր:

Վէնէտիկ Միսիթարեան թա-
րիգաթընըն միւհասիսի Միսիթար Աբ-
բա տէնիլէն գաթ իսէ Բաբանըն միւ-
տէրրիսիլինին լայիլլաթ օլտուղունու
ալանէն էօյրէթմիշ, վէ թապ ու նէշը
իթտիլի թէէլիֆաթընտա պասթ ու
պէյան իյլէմիշ տիր: Քէզալիք թա-
րիգաթը մէզքիւրտէն էլհալէթիւ-
հագիի հայաթտա պուլունան Մօն-
սինեօր Եղուարդ Հիւրմիւզ Բաբա-
նըն լայիլլաթըղընը քէնտի թէէ-
լիֆէրտէսի օլան իլմի իլահի քի-
թապընտա օնա մուխալիֆ օլանլարա

գարշը վիզայէ իթմիշ վէ աշիքեար տէլիլէր իլէ թաստիգ իյլէմիշ տիր:

Անտօնեան թարիգաթընա կէ- լինճէ 1863 Հազիրան 8 ինճի կիւ- նիւ Բօմատա Արօլինար քիլիսէսի տէրունինտէ ճէսիմճէմիաթ հուզու- րունտա միւթէվէֆա Սէրտարը էք- րէմ Էօմէր բաշա հազրէթլէրի տա- խի հազրը պուլունտուղու հալտէ թարիգաթը մէղքիւրրահիպլէրինտէն պիրի քեաֆֆէյի քէնտի թարիգա- թընըն րահիպլէրի տախիօնտա մէվ- ճուտ պուլունտուղու եէրտէ վէրտիյի ալանի իմթիհանտա շէօյլէճէ պաթ- ու պէյան իյլէմիշ տիր: «Բօմա Բարա- «սը քիւթիէ Էլլէնըլա օլտաթ ֆադաթ «ու մուլի միւտէրրիս մադամընտա, «եախօտ տիկէր թապիր իլէ Գիւր- «սիւտէն (էգս գաթէտրա) տին «վէ ախլադ պապինտէ նէշը ու ի- «րան իյլէտիյի սիճիլէր, երիսգո- «պոպարըն րէյի թէվադգուֆ իթմէք- «սիլլին տախի հէր յէր զալաֆաթն «վէ պէր օլտաթաթա ազիզ քիթապըն «(ինճիլի շէրիֆ) շէհատէթի իս- «պաթ իտէր... վէ պու լայիլլաթ- «լըք (էնֆայիլիլիթէ) մատտէսի- «նի կէրէք Ղարպ, վէ Շարգ քիլիսէ- «սինին գուլունտաթ վէ շէհատէթի «(աւանգուլիւն, թրատիսիօն) պան «տօքիքեար սիւրէթտէ իսպաթ իտէր:» «Պունտան զիատէ միւսէրրահ սիւրէթ- տէ Բաքանըն լայիլլաթլըքընը թաս- տիգ իսպաթ վէ իզրար իթմէք օլա- պիրմի:

Տէմէք քի Վաթիգան մէճիսինտէն պէշ սէնէ գատար մուգատտէմ Ան- տօնեան թարիգաթը պու սահիհ- յիլին էն իսահիլլէրար վաիլի պուլու- նուպ, ալանէն պիր իմթիհանտա Շարգ քիլիսէսի թէվաթիս ու շէհա- տէթիինին տախի լայիլլաթլըքա մու- վաթիֆը օլտուղունու իսպաթ իթ- միշ: Իշթէ պու վուգուաթ ալէմէ պէյան իտէր քի աթիգ վէ ճէտիտ

գաթօլիքլէր քիմէր իմիշ: Էկէր միւ- րատ իտէն վէ սըհէթը հալի թէֆ- թիշ իթմէք իսթէյէն օլուր իտէ, օլ թարիստէն Անտօնեան թարիգաթը- նըն Լաթինճէ լիսանտա թապ իյլէ- միշ օլտուղու իմթիհանը մէղքիւրիւն ֆիհրիսթինի հալի րիսալէնին 23 վէ 26 ընճը պէնտլէրինի պիր կէօզտէն կէշիրսին:

Տէվէ

ԷՍՊՍՊԸ ՍՍՀԻՀԷ ՎԷ ԱՍԼԻ ՅԷՅԻ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ

134 Էնճի Զապիթիպէն Կաթիլ

Պէօյլէճէ պիրպիրինի միւթէա- գըպ վուգուաթ, եէկտիկէրի պիւ մուգապէլէ էվվէլլէր սէնէսի, Բը- րուսիա վիւքէլաթընըն իթտիյի վատ, նազարը տըգգաթ իլէ թէֆթիշ վէ վէ գրալ Բրէնա Լէօթօլտուն ինթի- խապընը, նէ էֆքեարա միւսթէնիտ օլտարաթ թաստիգ իթմիշ իտէ, ին- թիխապը մէղպուրտէն ֆէրաղաթը- նը տախի, այնի օ էֆքեարլէ թաս- տիգ իթմիշ օլմասը տախի, թէտգիգ օլունտա, Ֆրանսա տէվլէթինէ իլէ- րիսի իշիւն պիր թէէմինաթ իթա- սընտան իմթինա իթմէսի, վէ ճէր- եան իտէն վուգուաթա նիսպէթլէ, իհթիրազ իլէ տալլանմասը, Ֆրան- սա հիւքիւմէթինէ պիր հագարաթ տէմէք օլմազմը:

Միւնասէպաթը տէվլէթէյն, պէօյլէճէ գրալ թէրաֆընտան գաթ օլունարաթ, իշլէր պու մէրքէզտէ տախի գալմայըպ Բրուսիա հիւքիւ- մէթի տուէլի էճնէպիլէյէ թէլէդ- րաֆլար քէշիտէսի իլէ, Ֆրանսա սէ- ֆիրի թէրաֆընտան թալէպ օլունան պիր միւլադաթըն գրա թէրա- ֆընտան գապուլ օլունմատըղը արդ

ու պէյան օլունտու:

Վուգուաթը քօլիթիգա իլէ մէշղուլ օլանլարա, մալիւմ օլտուղու վէճհ իւզրէ, պիր տէվլէթ սէֆիրի- նին տիկէր պիր տէվլէթ թէրաֆըն- տան գապուլ օլունմամասը, աղմվէ կիրան հագարաթտան պէրի օլուպ, Ֆրանսա տէվլէթի, պու հագարաթ- տան մատա, պիր տէ տուէլի էճ- նէպիլէյէ թէպիլիլի իլէ նէ էֆքեա- րա զահիպ օլտալիլիլ իտի, էլպէթ պու մուամէլէ սիւրէթի սահիհէ վէ զահիրէտէ, պիր հագարաթ օլուպ, պունա թէշէպպիւս իտէն տէվլէ- թին, տէր հալ պիր մուհարէպէյէ գարար վէրմիշ օլտուղու, պէյան ու թարիֆտէն միւսթաղնի օլմալլէ, Ֆրանսա տէվլէթի տախի պունտան պաշգա պիր մանա վէրէմէզ իտի:

Նիյեօմուն Ֆրանսա սէֆիրի ա- լէյինտէ թուլտուղու թարիլին, միւսալահա թարիլի օլտուղունու, քիմաէ խաթրկիւզար իտէմէզ օլ- տուղու հալտէ, պու թալը ու հա- րաքէթէ Բրուսիա վիւքէլաթը միւ- սալէհա թարիլի նազարը իլէ պադ- մադտա տըր, զիրա Պէրլինտէքի պուլունան Լնկիլթէրա սէֆիրի, գօնթ Պիլմարգ վէ Բրուսիա վիւ- քէլաթը զրալըն գօնթ Պէնէտէթի իս- հագընտա սիւրէթը միւսալէհանէ- տէ տալլանտըղընա ըզհարը թէէ- սիւֆլէ պէրապէր, վէ Ալէմանեա- տա վազը շու էֆքեարը ումամիյէ հալինտէ, մուհաֆազայը նամուսու միլլէթ իշիւն, պազը թէտապիրի զաթիլէնին իճրատընա էլզէմիլլէթ կէօրմէքաէ օլտուղլարընը Լօրտ Ար- րանվիլէ թահիրէն պէյան իյլէմիշ տիր:

Պէր վէճհի մէշղուհ մուամէ- լաթը միւթէազըպ Բարիլաթ պու- լունան Բրուսիա սէֆիրի Պարօն Վէր- տէր, բայիթաթը թէրք իթմէսի զըմընտա էմր ախզ իյլէտիլինտէ,

Բրուսիանըն թէսկիհի ասաքիբէ միւ-
պաշրէթ իթմիշ օլտուղու, Գրանսա
սէվէթինին մալիմիւ օլմուշ տուր:

Էկէրչի պու սօլապ էվէթին-
տէն գուրուլմուշ պիր տուղադ օլ-
մայուպ, վաղթըն միւնսաիպէթին-
տէն իսթիֆատէ իթմէք էֆրեարըն-
լէ օլմատըղընը վէ պու մուհարէպէնին
Բրուսիանըն Ալէմանեաճա մէնաֆի-
ինէ այիտ օլաճաղը տախի, միւլահա-
ղա օլունմամը օլաիտի, վէ նիհա-
յէթ պու հաղարաթտան միւրատ,
Բրուսիանըն ճէնկ վէ ճիտալէ, Գը-
րանսատան զիյառէ հաղըր օլուպ,
հաթթա Գրանսանըն աղա պու մի-
սիլլիւ թէշէպպիւսաթէ միւղթէ-
տիր օլմատըղընը, չար աղթարը ճի-
հանէ պիլիթմէք օլմասա իտի, Բը-
րուսիա գրալը վէ Պիզմարդ պու
հաղարաթը իթմէլէթինտէ միւթթէ-
հիմ առտ ու իթիպար օլունմաղ-
լար իտի:

Պու ճիհէթլէ, Գրանսա տէվ-
լէթինին իլանը հարալ իթմէյէ գարար
վէրմէսի ամմէնին զանն իթտիլի իւղ-
րէ գրալըն իլէրիսի իչիւն, թէ-
մինաթ իթասընտան իսթինքէաֆ
իթմէսիտէն օլմայուպ, Գրալ վէ
Պիզմարդ թէրաֆընտան, Գրանսա
սէֆիլինէ վէ պատէհու անը ալաթ
խոիւպ, պլիննէֆս իմքէրաթօր վէ
տօղրուտան տօղրույա Գրանսա հիւ-
քիւմէթինէ մուգատտէմինտէն թէր-
թիպ օլունմուշ պիր հաղարաթը իճ-
րա իթմէսի մուճիպ օլմուշ տուր վէ
աղը շայանը տըղաթ նօզթա տախի
պու տուր:

Մ. Պիզմարդըն մին էվէթին-
տէն էմէլ վէ արզուսի մահպա մու-
հարէպէ օլտուղու պու միւթալա-
աթտէն միւսպիթ պիր քէյիլէթ
սիր:

Իմքէրաթօրտան գիյատէ Գրան-
սա օլտուղունուն ահվալինէ վաղըֆ
օլտուղունտան, պիր թէրաֆտան

Բրուսիանըն ճէնուպի Ալէմանեա
էյալէթլէրի իլէ պիրլէշտիրլմէսինէ
վաղթըն միւսայիտ օլտուղունու տէրը
ու ֆէհմ իտէր իտի իսէ տէ, տիլէր
թէրաֆտան տախի Գրանսանըն իթ-
թիհատը մէզպուրէ, մուլապիֆէթ
իթմէսիտէն տախի ֆէհմ իթմէլէթ
պու մազսէտ վէ մէրամա մուվասը-
լէթէն պիր թանէճիք Եօլու վէ չա-
րէի, Գրանսայը Բրուսիայա գարըր
իլանը հարալ իթմէյէ մէճպուր իթ-
մէք օլտուղունու տախի էյիտէն պի-
լիր իտի: Վէ նէ գըտար միւմքին ի-
սէ Գրանսանըն պու իլանը հարալը
ու մուճ Սէմանեայա իսթիպալէն օլ-
տուն քի, հիլիի հաճէթտէ Ալէման-
եատան մաթթուպու մէտէտ օլուն-
տուգտա, պիւթիւն միլլէթ Եէկ տիլ
վէ Եէկճիհէթ հալը զաֆլէթտէնու-
յանըպ, իտսիմի զալիմինի տէֆ ու
րէֆ իթսինլէր:

Պու ճէհէթտէն Մ. Պիզմարդ
մութթասըֆ օլտուղու մէհարէթտէ
գուրտուղու տուղաղա Գրանսա իմ-
րէրաթօրունուն վէ վիւքէլասընըն կի-
րիֆթար օլտուղունու կէօրտիւքտէ,
զայէթ իւլ զայէ մէմուն վէ մէս-
րուր օլտուղու շիւպհէտէն արի օլ-
տուղու կիպի, պու մէմունիլէթ վէ
մէսէրրէթ տախի նիհայէթ մուհա-
րէպէյէ միւնթիճ օլմուշ տուր:

Չիւնքի գօնթ Պիզմարդ իւլու-
մու հարալ իլէ մէլլէֆ վէ շէօհրէթ-
եապ օլան նաղըր Մօլթքէնին հէ-
նիւղ իտարէյէ քեաֆի էօմրիւ վար
Էրէն, պիր մուհարէպէ տահա ար-
ղու իտէր իտի:

Տէվ-Գ:

ՁԻՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆԻ ԸՆԳՐԻՄ

ՃԻՁՎԻԹԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԱՆ

Պարտիանի ու Սյրաբ

Աշխարհածանօթ ճշմարտու

թեանց մէկն է թէ Յիսուսեան ընկե-
րութիւնը իւր հիմնարկութենէն ըս-
կսեալ մինչև հիմայ քանի՜ քանի՜ ան-
գամ իրեն դէմ յուզեալ փոթորիկա-
սատու և սպառնալից մըրրկաց ընդ-
դէմ արիաքար մաքառեցաւ, և ա-
նոնց ամէնուն մէջէն ի վախճա-
նի յաղթանակող ելաւ՝ յամօթ
և ի նախատինս յաւերժական իւրս-
ցըն հակառակորդաց: Ասոր համար
պարապ տեղ վերկենցաղեալ Սյրա-
բատը իւր բոլոր ճիգն ի դործ կը
դնէ վերստին ի հիմանց սատանելու,
եթէ հնար է, այս քառադարեայ
հաստարմատ և համատարած ընկե-
րութիւնը, որ ի սկզբանէ հետէ կա-
թողիկէ եկեղեցւոյ թշնամաց դէմ
ախոյեան անպարտելի հանգիստցած
և ամէն անգամ ալ զանոնք պապան-
ճեցուցած է իւր իմաստուն և ճար-
տարարան անդամներուն բերնովը:

Դառնանք հիմա ուրեմն Սյրա-
բատ լրադրոյն Յիսուսեանց վրայ գը-
րած ամբաստանութեանց վրայ, որոնց
ընդունայն և չնչին ըլլալը պիտոր
ցուցնենք, և քրննենք փոքր ինչ թէ
ի՞նչ հիման վրայ հաստատեալ են իւր
զրուցածները: - Նախ «այս ճիգովի-
թական ընկերութիւնը, կըսէ ինքը,
մարդկային ընկերութեան մարմնոյն
վրայ «անկէն» մը է». և թէ «հե-
տեւորար, կաւեցնէ, Տէրութիւնը
և ժողովուրդը զգուշանալ պարալին
այս ապականարար տարրէն». ամե-
նադիւրիւն է, արդոյ իմքաղիր,
այսպիսի՞ սուտ և անհիմն խօսք մը
զրուցելը. բայց չնորհը ընէիք նոյնը
մեղի համառօտիւ ապացուցանելու.
քանզի քաջ տեղեակ էք թէ, ըստ
իմաստասիրական առածին՝ յընդե-
հասարակ էր Գ, յընդեհ Գրէի. ուրեմն
...: Մարդկային ընկերութեան
ճշմարիտ անկէնները որոնք են գի-
տէք, անոնք՝ որ ձեզի պէս, ներե-
ցէք համարձակութեանս, ծուռու-

մուռ և մուլար սկզբունքներով և վարդապետութեամբք ուսմիկ և տը-
գէտ ժողովրդեան միտքը փոխանակ
լուսաւորելու, կը խաւարցնեն, և
իրենց սիրտն ուղղելու տեղ ցած ակ-
տերով և մոլութեամբք կապակա-
նեն. ահա բո՛ւն համբռն աշխարհի
+անկեանքը: Եւ ահա քսածիս ճշմար-
տութիւնը. «կրօնքի և դաստիարա-
կութեան պատրուակին տակ, կը-
սէք, սոսկալի ոճիրներ կը գործէ
այդ սե մարդկանց խումբը». բայց
զարմանալի բան, որ այդ երեւոյթու-
միւններուն գոնէ մէկ քանին կը
մոռնաք մեղի յիշեցնելու. «օրինաւոր
կը համարին, կըսէք, ամենէն ա-
պօրինաւոր և ամբարիշտ միջոցները»,
և բնաւ չէք զրուցիր ո՞րոնք ըլլալը
այդ քաջ չար և գէշ միջոցաց.
«կը բռնաբարին, կըսէք, ամէն բնա-
կան և Աստուածային օրէնքներն»,
և դուք որ այդքան վրէժխնդիր
կ'երեւաք բնութեան և Աստուածուստ
կողմանէ եղեալ օրինաց՝ բոլորովին
լուութիւն կը պահէք այս բռնաբար-
եալ օրինաց մէջէն գէթ մէկն ըլլայ
յիշելու: Միթէ ա՛յսպէս լուսաւորել և
յառաջագիմութեան մէջ նկրտել կը
ջանաք և կուղէք ի խաւարի նստեալ
զԱզգն Հայոց: Աւա՛ղ քեզի Այրա-
րատ, մեծապէս կը ցաւինք և կը իրը-
ճանք քու թշուառ և ողորմելի վի-
ճակիդ վրայ. եթէ որ այս ընթաց-
քով շարունակելու ըլլաս, գիտցիր
որ բնաւ չես կրնար արժանի հանգի-
սանալ քու վրադ կրած խորխտա-
պանծ տիտղոսիդ:

Իսկ Տէրութեանց գալով Այրա-
րատայ խմբագիրը անոնց ամենուն
խորհրդանշան կը կանգնի (անշուշտ զա-
նոնք ալ լուսաւորելու համար), որ-
պէսզի ճիշդութեան ընկերութիւնը
օր մը առաջ իրենց սեպհական եր-
կիրներէն արտաքսեն: Ափսո՛ս որ
մեր արդարադատ Օսմանեան Տէ-

րութեան բարձրագոյն պաշտօնեայ-
ներէն մէկուն քովը խորհրդատու
չեղաւ, որպէսզի զթագաւորեալ քա-
ղաքս այն «Երբեք» բռնութեան
և «Յիշեցնեմ» ճեռքէն ազատէր...
Բերայի մեծ հրդեհը չէր ըլլար թէ
որ այս եղբայրս մարդիկները նոյնը
չը բորբոքէին... արդարեւ մեծ
գոթաղղութիւն: Արդոյ Այրարատ,
եթէ յիշողութիւնդ կորսուեցուցած
չես, անշուշտ միտքդ գալու է՝ որ
մէկ քանի տարի առաջ Պօլսոյ ամէն
անկրօն լրագիրը (որոնց մէջ դուք
ալ կայիք գուցէ) մեծ աղաղակներ
բառնալով բողոք կարդացին առ Բ.
Պօլսոն որպէսզի Մայրաքաղաքէն,
գեռ ստը չկոխած, հեռու ընէ այս
+անկեանքն ընկերութիւնը՝ Բիւզան-
դիոյ զուտ օգը երեւոյթանալու որ-
բոք շարունակելու համար. Բ. Պրան բռ-
նած խոհեմ և իւր արժանի ճամբան
ամենուն ծանօթ է: Յիսուսեանք
կուգան հոս, և նախ փոքրիկ դըպ-
րոց մը կը բանան, որ քիչ ատենէ
շատ պզտիկ գալով կատիպուին մեծ
տուն մը վարձի առնուլ և մեծ վար-
ժարան մը կանգնել՝ Սէնթ-Բիւլ-
չէրի անուամբ:

Տղաք, որ ամեն աղգէ կը զըտ-
նուին հոն, շատ տեսակ լեզուներ
և գիտութիւններ կը սովորին (մինչև
Հայկական լեզուի ալ դաստատու ու-
նին). իսկ իրենց տեսած և ընդու-
նած բարի օրինակներն և բարի կըր-
թութիւնը՝ թող Այրարատը երթայ,
հարցնէ մանկանց ծնողաց, և լաւմը
տեղեկանայ անոնցմէ. որով ուրիշ
անգամ ալ Յիսուսեանց վրայ անանկ
ափեղ ցփեղ խօսքեր և զրպարտու-
թիւններ չզրուցէ:

Ի վախճանի կը յորդորեմք զԱյ-
րարատ որ շատ չուրախանայ լսելով
որ ճիշդութիւնը արտաքսուեր են
Պաւլիբայէն՝ Տէրութեան հրամանա-
ւը. որովհետեւ երբոր քիչ ատենէն

լսելու ըլլայ որ Յիսուսեանք վերըս-
տին հաստատուեր են հոն, խեղճը
շատ մեծ ցաւ զգալով սաստիկ տրտ-
մութեան մէջ պիտոր իյնայ. ուստի
իւր վրայ զթախուս այս եղբայրսի-
րական խրատը կուտանք իրեն. յայ-
լուստ ինքն ալ նոյնը կը հաստատէ,
լսելով «թէ և Տէրութիւնք երբեմն
«ջանացին այս ուխտը վտարել ի-
«րենց երկիրներէն, սակայն ժամա-
«նակ մը վերջը կրկին մուտ գտաւ
«ամենուրեք». այս բանս անշուշտ
բոլոր Եւրոպական Տէրութեանց տը-
գէտ և խաւարեալ ըլլալուն համար
է: Ասոր համար, նորէն կըսենք, որ
Այրարատայ իմաստնապաճոյճ և լու-
սաւորագունեղ խմբագիրը իւր օրա-
գրութեան ցած աստիճանի պաշտօ-
նը թողլով Պ. Թիէրի և կամ թէ,
եթէ կուղէ, ուրիշ Տէրութեանց
քով խորհրդանշան կայանայ և անտա-
րակոյս պիտոր ընդունուի. յայնժամ
թէ՛ իւր շահն ու օգուտը աւելի յա-
ռաջ կերթայ, և թէ իւր անունն ալ
ամենուն բերնին մէջ աշխարհահըռ-
չակ կըլլայ: Ասիկայ պզտիկ բան չէ.
քեզ տեսնա՛ք Այրարատ, օր մը չէ
նէ օր մը սա քեզի տուած խրատս
ի դործ գիր և շատ մեծ բարութիւն
կընես թէ՛ համայն Հայոց աղգին
համար, որուն մեծ պարծանքն կը
հանդիսանաս, և թէ՛ նաև քեզի հա-
մար:

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Կէչէն չարչէնպիսի կիւնիւ սաստիկ
սէքիւ ըստուէլէրինտէ Սատրաղամը
սապրդ Ալի բաշա հազրէթէրի պիւր
միւտտէթտէն պէրու միւպթէլա օլ-
տուղու քէյֆիօղլիքտէն ազատէի սէր
իտէմէյուպ էլլի ալթը եաջընտա ու-
մուրու ճիհանը թէրք վէ թաթիլիյ

լէմիշ օլտաւդու ճիհէթէր հէ սընըֆ ահալլի վէ ֆըզարա իլէ պիրիքատ պիզ տալսի միւքէտտէր օլտաւդիմ թէէսսիւֆիւմիւզիւ մուճիպ օլմուշ տուր : Բապպիմիզ Թէալա վէ թէ- քատտէս հաղրէթէրի էրիքէյի մէճ- տու իպհէր սալթանաթը սէնիյէլէրի- նի տայիմ վէ միւքէվիտ պուլուրսուն, Ամին :

— Մէսնէտը ճէլլըր սատարէթ- ուղմա Իւպհէթլիւ տէվլէթլու Մահ- մետ Նէտիմ բաշա հաղրէթէրի իւհ- տէսինէ թէվճիհ պուլլուրտուղունա տայիր մապէյնի Հիւմայուն Սըր քեա թիպի ութուֆէթլու Էմին պէյ էֆէն- տի վասէթասը իլէ Պապը Ալիյէ Երսալ պուլլուրտալ զաթը հաղրէթը Մէ- չիսէթըէնահի վէ պիլ ճիւմլէ վիւ- քէլայը ֆիլիսամ հաղարաթը մէվճուտ օլտուղլարը հալտէթաաղիմաթը ֆա- յիգա իլէ գրաաթ օլունան իթաթթը հիւմայունը հաղրէթը Շահանէսին սուրէթը միւնիֆէսի տիր :

Վէլլէրէ Դաւալի «Էֆէրի» Մահմադ Բաշա

« Պու քէրրէ Աալի բաշանըն
« վուգուրի վէֆաթընա մէպնի սէնին
« միւճէրէպ օլան էֆսաֆը տիրա-
« յէթ իթթիսաֆըն ճիհէթի իլէ
« խըտմէթը ճէլլէլի սէտարէթի հէր
« սուրէթտէ հիւսնիւ իֆա իտէճէ-
« յին ինտիմիզտէ մէճղում վէ միւ-
« թէհաղըգ պուլլունտուղունաան մէս-
« նէտը սատարէթ իւհտէյի իսթի-
« հալլինէ թէվճիհ վէ իհալէ գըլըն-
« մըշ տըր :

« Թաֆսիլտէն միւսթաֆիլի օլ-
« տուղու իւզըն քեաֆիքէյի մէսալիհը
« սալթանաթը սէնիյէմիպին միւնի-
« ֆէսի լայըղընա հիւսնի իտարէսի
« իլէ հէր վէճհ իլէ մաթլուպ վէ
« միւլթէզիմիմիզ օլան էմըր իս-
« լահաթըն տէվամ վէ թէրաքըըսընա
« վէ վիւքէլամըղըն ումում հիյէթի
« իլէ պիլ իթթիհատ սարֆը միւ-

« գատտէրէթ օլունմասը մէմուլ վէ
« միւնթաղըր տըր : Հէման Ճէնապը
« Բէպպիւլ ալէմին ճիւմլէնին Մէ-
« սայիսինի մաքրունը թէվֆիք պու-
« յուրսուն » :

— Շուրայի տէվլէթ նըզամնամէի տախիլիսի իճապընճա մուհաքէմաթ տայիրէսինի վէպաֆի մախսուսէսի մէմուրինի մուհաքէմէսի իլէ մէճա- լիո, վէ մուհաքիմի նըզամիյէ պէյ- նինտէ վազիֆէի մէմուրիյէթլէրինճէ զուհուրա կէլէն իթթիլաֆաթը, վէ տէվաիլի իտարէ իլէ էյիսա պէյնի- տէ թէքէվիւն իտէն տալայըրույէթ խուսուսունտան իպարէթ օլտուղուն- տան, վէ պու վէզաիֆի միւլթէլի- ֆէնին իքիյէ թէֆրիգի իլէ աիվանը ահքեամը Ատլիյէտէ միւթէսիզ օլան ուսուլէ գըյասէն պաշկա պաշկա տայիրէլէրտէ կէօրտիլիւլմէսի ճէ- լէյանը մասլահաթճա ինթիլամ վէ սուհուլէթի մուճիպ իտուկինտէն, չիմտիքի մուհաքէմաթ տախիլէսինտէ մուհաքէմաթը ճէզաիյէ նամը վէրի- լուպ վազիֆէսինին մէվատը ճէզաի- յէյէ հասը օլունմասը, վէ տալիլի ի- տարէ իլէ իթթիլաֆաթը գանունի- յէյի ըույէթ իթմէք իչիւն, մուհա- քէմաթը հուգուգիյէ տայիրէսի նա- մի իլէ պիր տախիլի մախսուսէ թէշ- քիլ գըլընըպ աղա վէ լէիսի սանի- սինին հիյէթը մէվճուտէի շուրաառէն թային իտիլմէսի խուսուսէրինէ պիլիսթիզան իրատէի սէնիյէի հազ- իլէթը Բատիշահի շէրէֆուսուր օլ- մուշ օլմասը իլէ իճապը ալիսի իճրա գըլընմըշ տըր :

Հ-Է-ՅԷ

— Տէօրթ հիւզ պին լիւրայի Օսմանի սէրմայէսի օլարադ պէհէրի եիկիլմի առէթ մէճիսիյէ եիւզիւք ալթուն գըյմէթինտէ եիկիլմի պին հիսսէյէ մուսգասըմ Թրամվայ չիւքէթինին հիսսէլէրի, մահը հալլին օթուզուն- ճու բաղար իրթէսի կիւնիւնտէն պէ-

տէն իւշ կիւն զարֆընտա Ղալաթա- տա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա 18 նումէրօ իլէ մուրադգամ Շիրքէ- թի մէզքիւր գումբանեսարնտա ֆի- ըուխ օլունաճաղը ումումէն զազէ- թալարտա նէշը ու իլան օլմուշ տուր :

Մէզքիւր Շիրքէթին հէր վէճհ իլէ սաղլամ վէ հիսսէտարանա մէն- ֆաթըր օլաճաղը միւհասիպէրի վէ իտարէսինէ մախսուս թային օլան միւթէպէր զէվաթըն տախիլ օլմա- լէրինտէն անղլաշըլտըղը կիպի թիճա- լէթի պահսընա կէլինճէ շու եազըն վազլթլարտա կէօրիւլէն թէճրիւպէ վէ Ղալաթա բիաշասընտա պու կիւն մէզքիւր հիսսէլէրին եիւզտէ եիլմի պէշ պաշ իտէյօր օլմասը հիսսէտա- ըանա պիր պէօյիւք թէէմինաթ օլ- տուղու պի իշթիպահ տըր :

Բիվայէթէ նազարէն օն կիւնէ գատար Սթամպօլ թարաֆընտա տա- խի մէզքիւր Թրամվայ արապլարը- նըն ճէրէյան իտէճէքլէրի մուհազ- գադ տըր տէնիյօր :

— Պիր գաշ կիւնտէն պէրու Արնաւուտ գաիլէսինտէ Գօլէրա հաստալըղընըն էսէրի կէօրիւլմիւշ օլտուղունա տայիր նէշը օլունան հալաաթի հազգընտա քէսպ իթտի- կիմիզ մայիւմաթա նազարէն, ֆիլ հազըգէ կէլէն կիւնլէրտէ իքի քիշի պիրտէն ալ պիր միւտտէթ զարֆըն- տա վէֆաթ իթմիշլէր իսէ տէ, պուն- լարըն քէյֆսիլլիկի գօլէրա իլլէթին- տէն օլմայուպ, չէնա կիւն աղտէմ պազըր գապտա հըֆը օլմուշ պիր եէմէքտէն թէսմիմ օլտուղլարը թէ- հազգուգ իթմիշ տիր :

Պազըլարընըն գալլինճէ, հէրնէ գատար տա մէզքիւր իլլէթ պիր սուրէթտէ պու թարաֆլարա եազ- լաշմասընա եօլ թուլթմուշ իսէ տէ, կէրէք մէվսիմ վէ հալալէրին միւ- սատտէսի, վէ կէրէք հիւքիւմէթի սէնիյէտէն սարֆ օլան իգտամաթ-

ծիհէթի իլէ, համոտ օլտուն, ասլա զօրգուլաճագ պիր քէօչէ գալմաւ մըշ տըր:

— Պէյ օղլունտա Թէքէ պաշընտա պիր պահճէ եարըմասը թէսալուր օլունմագտա օլտուղու իշի տիրմիշ տիր:

— Ամէրիգատա հէնուղ ինչա օլունմագտա օլան ճէսիմ վէ զայլէթ սէնաաթը պիր զըրհը կէմինին հիւքիւմէթի սէնիյէ թարափընտան փիրուխթ օլմասը խուսուսունտա, սէփինէի մէզպուրուն պու տէֆա Ամէրիգատան ըսիմլէրի իլէ նու մունէսինին մուայէնէ օլմագ իւղրէ կէօն տէրիլէճէյի միւթէվաթուր տուր: Թարիփ օլունտուղունա կէօրէ մէզքիւր զըրհընըն տէրունինտէ պուլունան թօրլարըն գըթմար օլ տէրէճէտէ պէօյիւք իմիշ քի, պիր ալաթը մախսուսէ իլէ աօլտուրուլմասը իճապ իտէյօր իմիշ:

— Բրուսիա մուհարէպէսի էս նասընտա Նիմ շէհրինին գալէասը թէպիմինէ տայիր պու տէֆա Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարափընտան, էս նաի մուհարէպէտէ պուլունան աաքիրի զապլթա պաշ գօմանտան լարը թահթը իսթինթագէ ալընաճաղը մուգարրէր պուլունտուղու, Ֆրանսա զաղէթալարընտա մուհարէր տիր:

— Բարիզտէն փիրար իտուպ Լօնտրատա թէճէմիւ իտէն էչքիւլէրլէ « Լնթէրնասիօնալ » նամ շիրքէթի ինթիլալիյէ պիրլէշէրէք Լօնտրատա ալանի մէճիսլէրտէ նալայիգ վէ պէշէրիլէթի ինսանիլէյէ զայրը մուվաֆագ միւղաքէրէ վէ մուպահասթըն վուղուի էսնասընտա հաղըր պուլունան պիր քիմնէնին իֆատէսինէ կէօրէ մէրգում էչըլալալըն հասպը հալլէրինէ միւշիր նագշի բուսուղու ամիղլէրի (« զէնկինէ հագարէթ վէ ֆագիրէ իսթիրա-

հէթ ») պու հալտէ զէնկինէ հագարէթ տէնիլմէսի իլէ հէր տիւրլիւ վահիյաթըն իճրասընտա պուլունաճաղլարը թարիփէ հաճէթ տէյիլէ, անճագ շէօյլէ պիր ասըր մէտէնիտէ ալէմէ ֆէսատ վէ աղիմ զիյան վէրէճէյի մուհագագ կէօրիւնէն պէօյլէ պիր շիրքէթին պիւլաֆիթուր հէր վէճի իլէ թագվիլէթ քէսպ իթմէսինէ Լնկիլթէրա զապինէթօսու նուն սիւքիւթ իթմէսի սէրպէսթի յաթըն իփրատը օլուպ, ըէվիշի հալէ կէօրէ իլէրուտէ պու եիւղտէն խայը աղիմ մուխաթարալար վագը օլաճաղընը Էրոբու զաղէթալարը քէշի վէ միւթալաա իթմէքտէ տիրլէր:

— Կիճէ վաղթը Պօղաղ իշինտէ վալուրլարըն հարաքէթ իթմէլէրի մէմու օլտուղու իշին կէրէք Պօղաղ իշի, վէ քէզալիք Ատա ահալլիսի մահիթապ ըլըղը իլէ պիր սէֆահաթ եօլճուլուղունտան մահրում գալմըշլար իտէ տէ, զալիպա պու մէմուաթ աախիլի հարաքէթ իտէն վալուրլարտան զայրուսի իշին օլմայըպ տըշարը իշլէյէն եօլճու վալուրլարը սէրպէսթճէ կիտիպ կէլէպիլմէլէրի շէհարշէնպիհ կիճէսի սաաթ իւչպալարընտա կէլէն պիր իքի էճնէ պի վալուրլարընտան իսպաթ օլունմասը ճիհէթի իլէ, ալէսէվիլէ Պօղաղ իշինտէ գայըլարըն կիճէ վաղթը սայըսը ալէլ խուսուս շու արայըգ պալըգ մինասիպէթի իլէ, ըէք չօղ օլտուղունտան հիւքիւմէթի սէնիլէնին նաղարը նիւղ վէ տալլէթ օլունունը:

— Գօմիւն աղալարընտան Գըլիւսրէ, վէ Լասէսիլիա նաման քի մէսնէլէրին Ամէրիգայա փիրար իթմիշ օլտուղալարընըն հալաաիսի սահիհէ չըգմըշ տըր:

— Նաբօլէօն հաղրէթլէրի Թէնէվէ աղիմէթ իտիպ սօղագտա ա-

րապա իլէ կէշտէյի էսնատէ ահալլիտէն խայըճա էչիւաա միւշարիլէյհի եուհայէ ալմըշ օլտուղունու Բըթի Լիօնէ զաղէթալարտա մուհարրէր տիր:

— Պուրպաքինին օրտուսու Ըսվիճէրայա փիրար իլէտիլինտէ, հիւքիւմէթի մահալլիլէ թարափընտան սարֆ օլունան մէպաղա մահալալէն Ֆրանսանըն պէշ միլիօն ֆրանգ տահա իրսալ իթմիշ օլտուղու զաղէթալէրտէ միւնտէրիճ տիր:

— Էօթէտէն պէրու Բուսիա Իմքէրաթօրու իլէ ահալլի պէյնինտէ բօլիթիգաճա էֆքեար մուպայէնէթինին վաղը օլտուղու ամմէյէ մալիւմ տիր: Իմքէրաթօր Բրուսիա բօլիթիգալը թարափիլիլի օլուպ Միղմարգա հիւսնիւ թէվէճճիւհիւ օլտուղու միսիւլիւ ահալլինին վէ պա խուսուս Բէթրօպուրկ, վէ Մօղա սէքէնէլէրին էֆքեարը տա Ֆըրանսա իլէ իթիֆագ իթմէք տիր: Պունլարըն պաշը տա իմքէրաթօրուն վէլի ահալ տըր:

ՅՕՆՏՈ ՅԻՅԱԹԼԱՐԸ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՆԸ

Չարչարիպա			
Սապահ	Օղտոտու	25	50 14
Աղշամ			50 5
Բէրէմպէ			
Սապահ		27	50 2
Աղշամ			50 8
Ճոււաա			
Սապահ		28	50 5
Աղշամ			50 3

Սօլիլէթ Թէնէրալ Լիրա ինկիլ	9 57
Գրէտի » » Լիրա Օաման	12 1
Բումէլի Շմէնտիֆէրի » Ֆրանք	119
Խաթիգրաղ 1863 . . . »	515 50
» 1865 . . . »	522 50
» 1869 . . . »	287

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԸ ՎԷ ՄԵՍՈՒԼ ԴԱԶԷԹԱ

ՄԻԲԱՅԻԼ ԷՔՍԷՐՃԻԼԸ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻԻՆ Յ. ՄԻԻՀԵՆՏԻՅԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԱ	
ՂԱՅՈՑ ԷՆԳԵՏԻՈՑ ՓՈՂՈՑ ԲԻԻ 19 ԳՆԵՐ ԵՐՈՑ	